

ผลของการใช้โปรแกรมการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม สำหรับผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บของ
ข่ายประสาทส่วนแขน ที่มีต่อความสามารถในการปรับตัว

นางสาว จุฑาทิพย์ นันทวินิตย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN. 974-639-645-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**EFFECTS OF USING TEACHING PROGRAM EMPHASIZING GROUP PROCESS FOR
PATIENTS WITH BRACHIAL PLEXUS INJURIES ON ADAPTATION ABILITY**

Miss Chutatip Nuntawinit

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration**

Program of Nursing Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-639-645-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้โปรแกรมการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม สำหรับผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บของขาประสาทส่วนแขน ที่มีต่อความสามารถในการปรับตัว

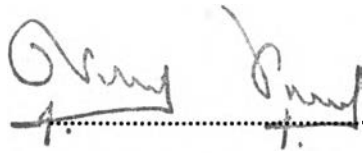
โดย นางสาว จุฑาทิพย์ นันทวินิตย์

ภาควิชา พยาบาลศาสตร์

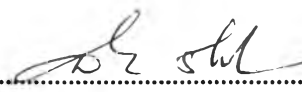
สาขาการบริหารการพยาบาล

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์

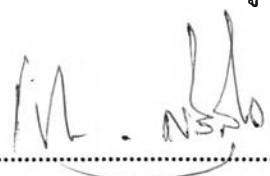
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ติเรก ศรีสุข)

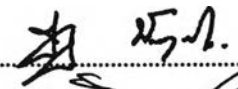
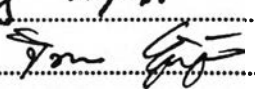
จุฑาทิพย์ นันทวินิตย์ : ผลของการใช้โปรแกรมการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บของข่ายประสาทส่วนแขน ที่มีต่อความสามารถในการปรับตัว (EFFECTS OF USING TEACHING PROGRAM EMPHASIZING GROUP PROCESS FOR PATIENTS WITH BRACHIAL PLEXUS INJURIES ON ADAPTATION ABILITY) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์, 142 หน้า. ISBN 974-639-645-5

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บของข่ายประสาทส่วนแขน ที่มีต่อความสามารถในการปรับตัว และเปรียบเทียบความสามารถในการปรับตัวหลังการทดลอง ระหว่างผู้ป่วยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บของข่ายประสาทส่วนแขน จำนวน 40 คน จัดเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยการจับคู่ กลุ่มทดลองได้รับการสอนตามโปรแกรมการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มจากผู้วิจัย กลุ่มควบคุมได้รับการติดตามการรักษาตามแบบแผนปฏิบัติของหน่วยงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย โปรแกรมการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม และแบบวัดความสามารถในการปรับตัวของผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บของข่ายประสาทส่วนแขน ซึ่งมี 2 ส่วน วัดการปรับตัว 4 ด้าน คือ แบบสัมภาษณ์การปรับตัวด้านร่างกาย และแบบสอบถามการปรับตัวด้านอ้อมโนทัศน์ ด้านบทบาทหน้าที่ และด้านการพึ่งพาระหว่างกัน โดยมีค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งสองส่วนคือ .70 และ .86 ตามลำดับ ผู้ป่วยได้รับการประเมินความสามารถในการปรับตัว ในช่วงก่อนการทดลอง หลังทดลองทันที และหลังทดลอง 4 สัปดาห์ ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการหาค่าขนาดของการเปลี่ยนแปลง

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการปรับตัวของผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บของข่ายประสาทส่วนแขนในกลุ่มทดลอง หลังทดลองทันที และหลังทดลอง 4 สัปดาห์ สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการปรับตัว ของผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บของข่ายประสาทส่วนแขน หลังทดลองทันที และหลังทดลอง 4 สัปดาห์ ในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล.....
ปีการศึกษา 2541.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3970307936 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD : TEACHING PROGRAM / GROUP PROCESS / ADAPTATION ABILITY /
BRACHIAL PLEXUS INJURY

CHUTATIP NUNTAWINIT : EFFECTS OF USING TEACHING PROGRAM
EMPHASIZING GROUP PROCESS FOR PATIENTS WITH BRACHIAL PLEXUS
INJURIES ON ADAPTATION ABILITY. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
JINTANA YUNIBHAND, Ph. D. 142 pp. ISBN 974-639-645-5

The purposes of this quasi-experimental research were to study the effects of using teaching program emphasizing group process for patients with brachial plexus injuries on adaptation ability and to compare adaptation ability after the experiment between patients in the experimental and in the control group. Research subjects were 40 patients with brachial plexus injuries, which were selected and assigned to one experimental group and one control group by matched pair technique. The experimental group was taught by the researcher using teaching program emphasizing group process which was developed for this study. Research data were gathered by a test designed to measure patients' adaptation ability, which consisted of a physiological mode interview guide and a questionnaire of self concept, role function and interdependent mode. The reliability of these tools were .70 and .86. The adaptation ability of research subjects were assessed three times which were before the experiment, immediately after the experiment and in the fourth week after the experiment. Standard deviation, t-test and estimated effect size were statistical techniques used in data analysis.

Major findings were as follows :

1. In the experimental group, adaptation ability of patients with brachial plexus injuries immediately and in the fourth week after the experiment were significantly higher than before the experiment, at the .05 level.
2. Adaptation ability of patients with brachial plexus injuries immediately and in the fourth week after the experiment, in the experimental group were significantly higher than those in the control group, at the .05 level.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์.....

สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล.....

ปีการศึกษา..... 2541.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ศาสตราจารย์นายแพทย์ ภาณุพันธ์ ทรงเจริญ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือและสนับสนุนผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยตระหนักและซาบซึ้ง ใน “พระคุณที่สาม” ของ อาจารย์ ที่มีต่อศิษย์ พร้อมกันนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ถิบุญรัชชัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์ ที่ได้ให้คำแนะนำทางด้านการนำเสนอวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุโข ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมกันนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คณะบดี คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช หัวหน้างานการพยาบาลผ่าตัด รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตึกผ่าตัดออร์โธปิดิกส์ และห้องเฟือกทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการวิจัยเป็นอย่างดี และขอ ขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาเอื้อเพื่อเงินทุนบางส่วนในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และที่สำคัญที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ป่วยทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ปาปา-มามา ผู้อบรมสั่งสอน ปลูกฝังและ ส่งเสริมให้ลูก ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ซึ่งมีค่ายิ่งกว่าทรัพย์สินสมบัติใด ๆ และ ขอขอบคุณ สำหรับความช่วยเหลือ สนับสนุน และกำลังใจจากญาติพี่น้อง และกัลยาณมิตรอันเป็นที่รักยิ่งทุกท่าน

จุฬาทิพย์ นันทวินิตย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 แนวคิดเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
3.3 ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง.....	71
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	98

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		
5.2	อภิปรายผลการวิจัย.....	99
5.3	ข้อเสนอแนะ.....	103
	รายการอ้างอิง.....	105
	ภาคผนวก.....	114
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	115
	ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	118
	ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือวิจัย.....	122
	ภาคผนวก ง ค่า item – total correlation ของแบบวัดความสามารถในการปรับตัว.....	140
	ประวัติผู้วิจัย.....	142

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และ รายได้ของผู้ป่วยกลุ่มควบคุม และ กลุ่มทดลอง.....63
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และ รายได้.....81
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ สาเหตุการได้รับบาดเจ็บ และการรักษาที่ได้รับ.....83
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการปรับตัวของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลองทันที.....84
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการปรับตัวของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลอง 4 สัปดาห์.....85
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการปรับตัว ก่อนทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....86
7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการปรับตัว หลังทดลองทันที ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....87
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการปรับตัวหลังทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....88
9	เปรียบเทียบค่าขนาดของการเปลี่ยนแปลง (estimated effect size) ของค่าเฉลี่ย คะแนนความสามารถในการปรับตัวด้านการพึ่งพาระหว่างกัน ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในระยะหลังทดลองทันทีและหลังทดลอง 4 สัปดาห์.....89

สารบัญแนภูมิ

แนภูมิที่		หน้า
1	ระบบการปรับตัวของบุคคล.....	22
2	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	60
3	ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง.....	78
4	ลักษณะของค่าขนาดของการเปลี่ยนแปลง ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการปรับตัวด้านการพึ่งพาหะหว่างกัน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังทดลองทันทีและหลังทดลอง 4 สัปดาห์.....	90